REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget (2013-2017) d. 26-08-2015

Mødedato	Onsdag d. 26. august 2015 kl. 08:30
Mødested	M.5/rådhuset
Mødedeltagere	Torsten Nielsen, Nina Hygum, Per Møller Jensen, Mads Panny, Eva Pinnerup, Stine Damborg, Lone Langballe, Åse Kubel Høeg, Ib Bjerregaard

Indholdsfortegnelse

Basisbudget 2016-2019..... 3

Punkt 1: Basisbudget 2016-2019

14/61234

Til budgetlægningen for 2016-2019 er der udarbejdet et basisbudget.

Basisbudgettet er et såkaldt teknisk budget, hvor udgangspunktet er udvalgenes budgetforslag korrigeret for en række tekniske budgetændringer. Basisbudgettet vil være udgangspunkt for de politiske budgetforhandlinger, som indledes med Byrådets budgetkonference den 27. og 28. august 2015.

Resultatopgørelse for basisbudget 2016-2019

Basisbudgettet for 2016-2019 er nedenfor vist i en resultatopgørelse. Basisbudgettet baserer sig på budgetrammerne for overslagsårene i det vedtagne budget 2015-2018 samt de budgetforslag, som udvalgene færdiggjorde ultimo juni 2015 indenfor de udmeldte budgetrammer. En mere detaljeret resultatopgørelse, der viser budgettet på de enkelte politikområder, kan ses i bilag nr. 1.

Tabel 1. Resultatopgørelse pr. 16. august 2015

(mio. kr)	Regnskab 2014	Oprindeligt budget 2015	Forventet regnskab 2015 pr. 30/6	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Resultatopgørelse (minus = indtægter)							
Skatter og generelle tilskud	-5.397,6	-5.474,6	-5.456,7	-5.659,0	-5.683,1	-5.762,6	-5.857,1
Serviceudgifter	3.815,9	3.970,4	3.982,4	3.962,9	3.906,5	3.901,8	3.913,3
Overførselsudgifter	1.204,5	1.228,1	1.243,3	1.437,7	1.438,6	1.445,9	1.448,0
Pris- og lønstigninger (drift)				0,0	102,4	202,5	305,2
Renter	16,2	20,2	13,2	15,1	19,0	19,9	20,1
Resultat af ordinær drift	**-361,0**	**-255,9**	**-217,7**	**-243,1**	**-216,6**	**-192,5**	**-170,5**
Anlægsudgifter	248,1	203,8	347,3	350,6	288,2	222,1	200,0
Ældreboliger (anlægsudgifter)	6,5	0,0	10,1	2,3	0,0	0,0	0,0
Jordforsyning	-0,3	22,6	35,2	13,3	8,1	-13,2	-6,3
Pris- og lønstigninger (anlæg)				0,0	2,6	2,7	4,2
Resultat skattefinansieret område	**-106,7**	**-29,5**	**174,9**	**123,0**	**82,3**	**19,1**	**27,4**
Forsyningsområdet	-6,7	7,4	4,7	-7,5	-13,7	-13,7	-12,2
Resultat før låntagning	**-113,4**	**-22,1**	**179,6**	**115,6**	**68,6**	**5,4**	**15,3**

Tabel 1 (fortsat)

(mio. kr)	Regnskab 2014	Oprindeligt budget 2015	Forventet regnskab 2015 pr. 30/6	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
Likviditet (minus = kasseforbrug)							
Likvide aktiver primo	59,2	224,6	224,6	88,1	-47,8	-148,3	-223,7
Resultat før låntagning	113,4	22,1	-179,6	-115,6	-68,6	-5,4	-15,3
Lånoptagelse	68,4	81,0	104,7	73,8	56,5	18,2	13,6
Afdrag på lån	-63,7	-66,8	-64,8	-72,7	-75,7	-77,7	-78,9
Øvrige finansforskydninger	47,3	20,2	3,3	-21,4	-12,7	-10,5	-11,6
Likvide aktiver ultimo	224,6	281,1	88,1	-47,8	-148,3	-223,7	-315,9
Gennemsnitlig likviditet	**451,2**	**550,0**	**490,0**	**355,0**	**235,0**	**150,0**	**65,0**
Disponibel likviditet, gennemsnit	125,1	424,9	306,1	188,4	81,5	-15,1	-112,3

Resultatopgørelsen sammenfatter alle Kommunens udgifter og indtægter og viser på bundlinjen, hvordan kassebeholdningen påvirkes af budgettet. I de følgende afsnit gennemgås de enkelte hovedposter.

Resultat af ordinær drift

Resultatet af den ordinære drift viser, hvor stort et driftsoverskud eller -underskud, Kommunen har til at dække udgifter til anlæg, idet både jordforsyning og forsyningsområdet skal hvile i sig selv set over en årrække. Budgetloven stiller krav om, at der skal være overskud på den ordinære drift.

Resultatopgørelsen viser, at der er overskud på den ordinære drift på 243,1 mio. kr. i 2016, 216,6 mio. kr. i 2017, 192,5 mio. kr. i 2018 og 170,5 mio. kr. i 2019. Byrådets målsætning om, at der skal være et overskud på den ordinære drift på minimum 200 mio. kr. er dermed kun opfyldt i de to første år af budgetperioden.

Serviceudgifter herunder budgetbuffer og udviklingspulje

Serviceudgifterne udgør 3.962,9 mio. kr., hvilket er 78,3 mio. kr. under Viborg Kommunes andel af servicerammen på landsplan.

Et af de vigtigste elementer i de årlige økonomiaftaler mellem Regeringen og KL er størrelsen af servicerammen, der fastlægger et loft for, hvor store serviceudgifter kommunerne samlet set må afholde. Overholdelsen af servicerammen har de seneste år været underlagt sanktioner, så kommunernes bloktilskud reduceres, hvis den aftalte serviceramme overskrides for kommunerne under ét.

I årsbudgettet er der adgang til at budgettere med generelle reserver, der maksimalt kan udgøre 1 % af Kommunens budgetterede nettodriftsudgifter til service. Der er under serviceudgifterne indarbejdet en budgetbuffer på 37 mio. kr. i 2016. Formålet med budgetbufferen er at minimere risikoen for sanktioner fra Staten, hvis kommunerne overskrider den aftalte serviceramme i økonomiaftalen. Overskridelse af det aftalte niveau kan f.eks. ske, hvis der i 2016 forbruges overskud, der er opsparet fra tidligere år.

Under Økonomi- og Erhvervsudvalget er der reserveret en udviklingspulje, der i udgangspunktet er 25 mio. kr. i alle budgetårene. Da der er allerede er disponeret beløb til udviklingstiltag, er udviklingspuljens størrelse 10,2 mio. kr. i 2016, 16,9 mio. kr. i 2017 og 21,1 mio. kr. i 2018 og 24,8 mio. kr. i 2019.

Overførselsudgifter

Overførselsudgifterne udgør 1.437,7 mio. kr. i 2016. De er budgetteret på baggrund af ny lovgivning, den aktuelle vurdering af konjunkturudviklingen og forventet regnskab pr. 30. juni 2015. Overførselsudgifterne stiger betydeligt i 2016 primært pga. refusionsomlægningen på beskæftigelsesområdet.

Anlægsudgifter

Nettoudgiften til skattefinansieret anlæg er 350,6 mio. kr. i 2016, 288,2 mio. kr. i 2017, 222,1 mio. kr. i 2018 og 200,0 mio. kr. i 2019 jævnfør anlægsbudgettet. Der er tale om et højt investeringsniveau i budgetperioden, som også ligger over Byrådets minimumsmålsætning på 200 mio. kr. årligt.

Anlægsudgifterne er indarbejdet i basisbudgettet på grundlag af budgetoverslagsårene 2016, 2017 og 2018 i budget 2015-2018 samt tekniske ændringer. Nye anlægsønsker er kun indarbejdet på jordforsyningsområdet. Der er i 2019 indlagt en anlægspulje på 98,4 mio. kr., så resultatopgørelsen indeholder et anlægsniveau på 200 mio. kr. svarende til Byrådets målsætning. Basisbudgettet for anlægsudgifterne kan ses som bilag nr. 2.

I økonomiaftalen mellem regeringen og KL er det aftalt, at kommunernes bruttoanlægsudgifter i 2016 kan udgøre maksimalt 16,6 mia. kr. Viborg Kommune bruttoanlægsudgifter i basisbudgettet er 416,9 mio. kr. i 2016, hvilket ligger væsentlig over Viborg Kommunes befolkningsmæssige andel af anlægsloftet på 273,9 mio. kr. Det forudsættes i økonomiaftalen, at kommunerne koordinerer budgetterne for at sikre, at de samlet set overholder anlægsloftet.

Lånoptagelse

Med en budgetteret lånoptagelse på 73,8 mio. kr. i 2016 forudsættes fuld udnyttelse af lånerammen, der udgøres af de særlige udgifter i basisbudgettet, som Kommunen har låneadgang til. Der er ikke indarbejdet yderligere lånoptagelse på baggrund af de lånedispensationer, som Viborg Kommune har søgt i henhold til de afsatte lånepuljer i årets økonomiaftale. Det ses af tabellen, at afdragene på lån overstiger lånoptagelsen i 2017-2019, hvormed Kommunens gæld nedbringes.

Indtægtsprognose

Kommunen har hvert år valget mellem et statsgaranteret eller et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag. Vælges statsgarantien, er indkomstskatten og udligningsbeløb i 2016 lagt fast, og der sker ingen efterregulering. Vælger Kommunen derimod at budgettere ud fra eget skøn (selvbudgettering), vil der i 2019 ske efterregulering på baggrund af den faktiske udvikling i 2016.

Det er i basisbudgettet forudsat, at Viborg Kommune vælger statsgaranti, idet den foreløbige beregning viser, at statsgaranti og selvbudgettering vil give næsten samme indtægtsniveau i 2016. Statsgarantien ligger med den nuværende opgørelse af udskrivningsgrundlaget for 2014 ca. 6 mio. kr. over selvbudgettering. På baggrund af nye beregninger og følsomhedsanalyser vil Byrådet til 2. behandlingen af budget 2016-2019 blive forelagt en aktuel vurdering af provenuet ved selvbudgettering.

Likviditet

Basisbudgettet har en negativ virkning for likviditeten i 2016, idet den *faktiske* likviditet reduceres fra 88,1 mio. kr. primo 2016 til -47,8 mio. kr. ultimo 2016. Den *gennemsnitlige* likviditet falder til 355,0 mio. kr. ultimo 2016, hvorefter den er fortsat faldende til 65,0 mio. kr. Byrådets målsætning om en gennemsnitlig likviditet på mindst 200 mio. kr. er kun opfyldt de to første år af budgetperioden. Den såkaldte kassekreditregel kræver, at den gennemsnitlige likviditet på ethvert tidspunkt er positiv, hvilket er opfyldt.

I tabellen vises også den disponible likviditet, hvor den del af kassebeholdningen, der er disponeret til overførte udgifter samt forsyningsområdets tilgodehavende er fratrukket. Pr. 30. juni 2015 er der på forhånd disponeret 183 mio. kr. Hvis de årlige overførsler ligger på samme niveau i 2016-2019, vil den disponible likviditet være negativ i 2018 og 2019.

Tekniske ændringer i basisbudgettet

Der redegøres i tabellen nedenfor for de tekniske ændringer i basisbudgettet siden rammerne blev udmeldt primo marts 2015. En mere detaljeret oversigt over rammeændringer på de enkelte politikområder kan ses i bilag nr. 3.

Tabel 2. Tekniske ændringer i basisbudget 2016-2019 (driftsbudget)

(mio. kr.)	2016	2017	2018	2019
Ramme primo marts 2015	**5.168,9**	**5.168,1**	**5.167,0**	**5.169,4**
Nyt PL-skøn	-32,4	-32,3	-32,3	-32,3
Tillægsbevillinger	0,1	-7,0	-5,0	-1,7
Udvalgenes budgetforslag, service	26,2	26,2	26,2	26,2
Udvalgenes budgetforslag, overførsl	188,3	181,2	180,0	182,2
Lov- og cirkulæreprogram	4,4	2,7	7,4	7,4
Øvrige tekniske ændringer	45,1	6,2	4,4	10,2
Basisbudget	**5.400,7**	**5.345,1**	**5.347,7**	**5.361,3**
Difference	**231,8**	**177,0**	**180,7**	**191,9**

Det ses af tabellen, at budgettet er forøget med 231,8 mio. kr. i 2016, 177,0 mio. kr. i 2017, 180,7 mio. kr. i 2018 og 191,9 mio. kr. i 2019 siden rammerne blev udmeldt.

Nyt PL-skøn

KL's seneste pris- og lønskøn fra 3. juli 2015 har reduceret budgettet i 2016 med 32,4 mio. kr.

Tillægsbevillinger

Byrådet har vedtaget tillægsbevillinger, som forøger budgettet med 0,1 mio. kr. i 2016. De væsentligste tillægsbevillinger er:

- Overførsel af 6,5 mio. kr. i driftsoverskud fra regnskab 2014 til budget 2016.
- Overførsel af resterende besparelse vedr. eksterne konsulentydelser fra anlæg til drift på -1,7 mio. kr.
- Mindreudgift til leje pga. køb af Vinkelvej 20 på -3 mio. kr.

Udvalgenes budgetforslag, service

Udvalgene har fremsat budgetforslag, som i alt hæver serviceudgifterne 26,2 mio. kr. Budgetudvidelsen på 26,2 mio. kr. ligger inden for et råderum på 26,8 mio. kr., som udvalgene har fået til nye driftsinitiativer i budgetlægningen. Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 21. januar 2015 (sag nr. 1) at indarbejde en rammereduktion på 1,5 procent i udvalgenes rammer svarende til 53,5 mio. kr. Efter de vedtagne spilleregler kan udvalgene råde over halvdelen af denne rammereduktion. Der laves til Byrådets budgetkonference et bilag, der viser hhv. rammereduktioner og nye driftsinitiativer under de enkelte udvalg.

Udvalgenes budgetforslag, overførsler

Budgetudvidelsen på 188,3 mio. kr. i 2016 skyldes primært refusionsomlægningen på beskæftigelsesområdet, som forventes at forøge udgifterne med 141 mio. kr. Overførselsudgifterne budgetteres ikke inden for en fast ramme. De budgetteres på baggrund af den aktuelle lovgivning, den aktuelle vurdering af konjunkturudviklingen samt forventet regnskab pr. 30. juni 2015. Der udarbejdes til budgetkonferencen et notat, der redegør for budgetforudsætningerne på overførselsområdet og beskriver konsekvenserne af refusionsomlægningen.

Lov- og cirkulæreprogrammet

Ny lovgivning forøger driftsudgifterne med 4,4 mio. kr. i basisbudgettet i 2016. Når Folketinget og Regeringen gennemfører regelændringer af bindende karakter for kommunerne, justeres det statslige bloktilskud svarende til de udgiftsmæssige konsekvenser for kommunerne under ét.

Øvrige tekniske ændringer

Der er foretaget tekniske ændringer, som hæver budgettet med 45,1 mio. kr. i 2016. De væsentligste ændringer er:

· Budgetbuffer på 37 mio. kr. er afsat i 2016

· Negative reguleringer vedr. den demografiske udvikling er indarbejdet med -8,5 mio. kr. i 2016 stigende til -9,7 mio. kr. i 2019

· Udgifter til medfinansiering af sundhedsvæsenet er forhøjet med 21,7 mio. kr. pga. en forventet aktivitetsstigning i 2016

Viborg Kommune er ikke kompenseret på indtægtssiden i basisbudgettet, idet indtægtssiden fastlægges som konsekvens af den økonomiaftale, der indgås mellem regeringen og Danske Regioner. Da regeringen og Danske Regioner først forhandler økonomiaftale i august har dette ikke været muligt i år. Såfremt en aftale om regionernes økonomi for 2016 fører til en ændring i det maksimale niveau for kommunal medfinansiering, bliver kommunernes bloktilskud for 2016 reguleret i overensstemmelse hermed.

Låneansøgninger

Forvaltningen har den 10. august 2015 sendt følgende låneansøgninger til Økonomi- og Indenrigsministeriet:

Tabel 4. Ansøgte lånebeløb vedr. 2016

(mio. kr.)	**Puljens størrelse**	**Ansøgt beløb**
Det ordinære anlægsområde	200	75
Styrkelse af likviditeten	500	25
Større strukturelle investeringer – målrettet små kommune	600	43,5
Investeringer med effektiviseringspotentiale	200	0
I alt	**1.500**	**143,5**

Eventuelle tildelte lån vil kunne bidrage til at forbedre Kommunens likviditet, men de er ikke indarbejdet i basisbudgettet, idet der først forventes svar fra Økonomi- og Indenrigsministeriet sidst i august 2015.

Kommunaldirektøren indstiller,

at basisbudgettet godkendes med henblik på, at det kan indgå som grundlag for de videre politiske budgetdrøftelser.

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes.

Flemming Gundersen, Enhedslisten og Jens Rohde, Venstre deltog i drøftelsen af denne sag.